

KIRKESPEILET

LOKALBLAD – utgitt av Nesodden, Gjøfjell og Skoklefall menigheter

INNHOOLD

Leder 2

Kantord..... 3

I speilet:

Tore Henriksen..... 5

Barne- og ungdoms-
sidene 6–7

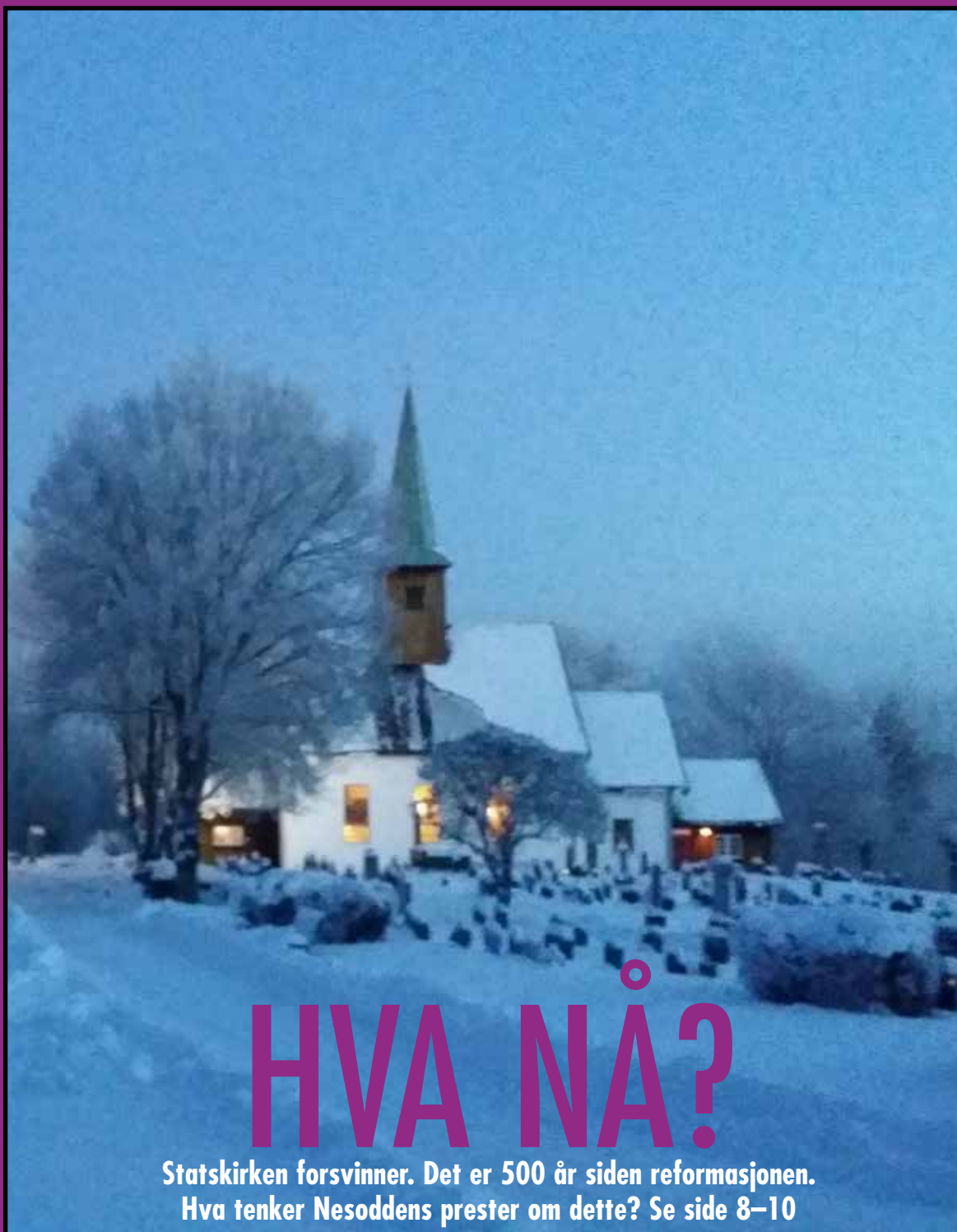
Smått og stort
..... 11 og 15

Anne Marit Tronviks
yndlingssalme..... 12

Kirkespeilet for
35 år siden..... 13

Slekt følger
slekters gang..... 14

På gang 16

HVA NÅ?

Statskirken forsvinner. Det er 500 år siden reformasjonen.
Hva tenker Nesoddens prester om dette? Se side 8–10

Hva hilser oss?

I 1535 skrev Martin Luther julesangen *Fra himlen høyt*. Slik er 6., 10. og 11. strofe:

*Gi nøye akt på dette tegn:
i krybben svøpt, i stallens begn,
der finner dere barnet lagt
som bærer verden med sin makt*

*Å hjertens kjære, Herre Krist,
gjør deg en vugge i mitt bryst!
Kom, hvil deg i mitt hjertes skrin,
og gi meg del i nåden din!*

*Vær lovet, Gud, som gaven god,
din egen Sønn, oss sende lot!
Hør, gleden gjennom him-
len går,
Guds engler bilser oss: Godt
år!*

Hva skal til for at det blir jul for deg? Toner, vaner, mat, familie, egne hverdagsritualer, felles ritualer? Jo eldre jeg blir, jo rikere kjenner jeg meg på tradisjoner, frihet til å gjenta, og økende frihet til å endre om det skal til. Mine første åtte juler feiret jeg i Japan. Det ga en ekstra norsk julestemning! Da vi kom til Norge, ble jeg nesten litt skuffet over ting jeg savnet i en typisk norsk julefeiring fra Japan!

Hva og hvordan blir denne jula? Hva har skjedd siden forrige år? I jula merker vi noen ganger altfor godt hvem vi er, hvilke verdier vi har, og

hvordan det er å kjenne på alt på en gang. Hvordan kan julegleden få så stor plass som mulig? Hva er den? Særlig dette: Å føde et hellig lite barn (gjør deg en vugge i mitt bryst), på alle nivå: føde gleder, føde med smerte, vite at det som blir til i verden er hellig, virkelig, viktig, varig - i et evig lys.

Juleglede er å få, å gi og å dele ulike betydninger av hellig fødselsfest og fødselsorg.

La julesorgen slukkes, ber Grundtvig i en av sine mange julehymner, Velkommen igjen Guds engle små. Julesorger i hjerter, hjem, land og verden er tegn på tap, smerte og skam som trenger oppmerksomhet, god oppmerksomhet, varig oppmerksomhet.

I dette julenummeret vil vi blant annet presentere noen stemmer omkring historiske begivenheter. Reformasjonsjubileet startet i Tyskland 31. oktober 2016 og fortsetter hele 2017. Den norske kirke overdras som virksomhet fra staten til seg selv den 1. januar 2017. Hva betyr disse historiske hendelsene for samfunn og kirke, og for oss på Nesodden? Prestene sier litt i Kirkespeilet. Hva sier du?

Gledelig jul!

Synnøve Sakura Heggem

KIRKESPEILET utgis av Nesodden, Gjøfjell og Skoklefall menigheter

ANSVARLIG REDAKTØRER: SOKNEPRESTENE
Synnøve Sakura Heggem og Svein Hunnestad

REDAKSJONSSEKRETÆR Ann-Turi Ford

JOURNALIST Steinar Glimsdal

TRYKK Nilz & Otto as • OPPLAG 8 000

LAYOUT Ford Formgivning

NESODDEN KIRKESENTER

Åpningstid Mandag–fredag 9–15

Telefontid Mandag–fredag 12–15

Adresse: Tangen Nærcenter
Vestveien 51, 1450 Nesoddtangen

tlf 66 96 58 20 (12–15)

kirken@nesodden.kirken.no

www.nesodden.kirken.no

www.ungnesodden.no

Kirkeverge

Frank Willy Vindløv Larsen tlf 930 63 637

kirkevergen@nesodden.kirken.no

Menighetsforvalter

Jan Heier tlf 407 22 014

Sakobehandler

Christine Tellefsen tlf 66 96 58 20

Sokneprest i Nesodden/Gjøfjell

Synnøve Sakura Heggem tlf 452 04 373

Sokneprest i Skoklefall

Svein Hunnestad tlf 917 18 292

Kapellan

Helge Kollerøs Nylenna tlf 959 26 187

Trosopplærer

Jarl Eidjord tlf 932 86 856

Barne- og ungdomsarbeidere

Isa Stenvoll Aasmundrud tlf 482 24 894

Organister

Ingeborg Christophersen tlf 452 23 917

Berit Billingsø tlf 918 658 71

KIRKENE

Kirketjener Petter Tønder tlf 918 85 676

Leder i Gjøfjell menighetsråd

Finn Østmo tlf 992 35 222

Leder i Nesodden menighetsråd

Arne Tor Selin Bjerke tlf 481 79 083

Leder i Skoklefall menighetsråd

Svein Otto Fredwall, 924 81 035

Leder i Nesodden kirkelige fellelråd

Turid Øyna tlf 976 83 416

NESTE KIRKESPEILET

Noe du synes vi burde ha med?

Ta kontakt!

Ann-Turi Ford, Hellaveien 66,

1458 Fjellstrand eller ford@powertech.no

Frist for neste nummer er

27. februar

Quo vadis?

Det er store endringer i kirkestrukturen i Norge for tiden. Hvor ser vi for oss kirken om ti år? Hvordan bygger vi en folkekirke som fortsetter å være en viktig aktør i lokalsamfunnet – hva kan vi by på, som gjør at folk søker oss? Én ting er vakre kirkerom med stor takhøyde, som det gjør godt å være i. Én ting er slitesterke, relevante tekster for forskjellige faser i livet. Ord for undring og trøst. Én ting er dyktige, rause og oppegående mennesker som jobber i og for kirka. Som kirkemusiker, blir en av mine fanesaker å jobbe for kirken som en sentral kulturarena. Kulturopplevelser må få spille en viktig rolle i fremtidskirken. Arrangementer som gjør døren høy og porten vid for alle med dårlig tid – som søker førsteklases kulturopplevelser der hvor de bor.

I skrivende stund planlegger jeg Kantorissimo 2017. Jeg har en spennende skisse for konsertserien med herlige musikere og konsepter, og skriver søknader så blekket spruter, eller rettere sagt tastene knitrer. Jeg jobber alene med det meste av planlegging, markedsføring og gjennomføring. Kunne vi klare å skape et arbeidslag rundt Kantorissimo, for å gjøre serien mer robust og bedre kjent? Er det noen der ute som kan tenke seg å designe plakater/programmer? Som har lyst til å henge opp plakater i nærmiljøet? Som har lyst til å forhøre seg i næringslivet om sponing av serien, så den kan vokse? Som har lyst til å skape mer hygge rundt konsertkveldene ved kanskje å tenne fakler utenfor kirken og ta med en kake? Eller som har gode ideer og innspill til videreutvikling av serien? Ta gjerne kontakt på post@ingeborgchristophersen.com eller tlf 45223917.

NRK Klassisk har fått et nytt radio-program som heter Inn i musikken. Jeg ble spurt om å være gjest i studio rett etter Allehelgen, og foreslo derfor å snakke om døden og Bach. Journalisten sa at det høstes litt trist ut. Tvert i mot, sa jeg entusiastisk. Det finnes ikke vakrere musikk. Og både i et biologisk og i et kristent perspektiv, har døden i all sin dobbelthet en verdi. Den står for reparasjon og fornyelse. Det syke får hvile, og noe nytt kan vokse frem.

Bach hadde både et bekmørkt og blendende lyst forhold til døden. Han mistet begge foreldrene som niåring og måtte senere begrave elleve av sine egne barn. Hans første kone døde brått mens Johann Sebastian var på tur med sin gode venn og arbeidsgiver. Likevel er det mye prakt i Bachs kantater om døden. For Bach som troende kristen, var ikke døden kullsvart, men med store sprekker av lys: et håp om noe godt og evigvarende på den andre siden. Han maler mye symbolikk inn i musikken: Bankelyder av dødsklodder eller tiden som tikker og går. Tenorstemmen som åler seg rundt i en koral som beskriver ormene som skal fortære kroppen. Men også blokkfløyter som i samme koral spiller rytmisk forskjøvet fra alt det andre, i en praktfull melodisk drakt, som speiler det uendelig vakre på den andre siden. Hvis du har lyst til å høre mer om Bachs magisk fine dødsmusikk, kan du finne det halvtimes lange innslaget på nrk.no. Skriv "Inn i musikken" i søkefeltet, gå til 9. november. Bach kommer 12 minutter ut i programmet.

Med ønske om en god adventstid,

Ingeborg
post@ingeborgchristophersen.com

NOTISER

Foto: Jan Heier

Foto: Pål Erik Plauen

Mer rampete på Gjøfjell

Etter nitten års venting kan Gjøfjell menighets rullestolbrukere, ikke minst far og sønn Gravdal, nå endelig gjøre en verdig entré. Søndag 23. oktober ble nemlig en ny trapp innviet, med rullevennlig adkomst på den ene siden.

Foto: Jan Heier

Skolegudstjenester

19., 20. og 21. desember inviteres alle Nesoddens barneskoler til totalt ti julegudstjenester i kirkene våre. På bildet (fra i fjor) ønsker Svein Hunnestad barna velkommen.

Lokalhistorie, musikk, Oxford, mm

• **Når alt kommer til alt** • Nordmarkaviser • **Bomansviks historie** • **Modne Molter** (dikt av Aud Ragna Gulbjørnrud) • **The Dark Horse** (Trevor Fords bio, to bøker) • **Til skafottet** (sann og lokal mordhistorie fra 1700-tallet) • **Jordas skjulte toner** (musikkarkeologi: musikkens aller tidligste historie) • **Folkemusikk fra Nesodden** (cd med Ford Folk) • **Norse & Nordic Oxford** (Stedsnavnboka og Historiens spor utsolgt fra forlag)

Selges hos Notabene (Tangen og Vinterbro), Joker (Fjellstrand) og Nesoddhuset (Fagerstrand).
Kiwi ved Nesodden kirke og Tangen brygge har enkelte artikler. Du kan også bestille på nett.

www.fordforlag.no

GRAVSERVICE

SALG AV

GRAVLYS KRANSER OG BARBUKETTER

FRA GULBJØRNRUD SAG- OG HØVLERI

VI STÅR VED NESODDEN KIRKE I JULA

- onsdag 21. desember kl 10-17
- torsdag 22. desember kl 10-17
- fredag 23. desember kl 10-17
- Julaften kl 10-17

SUPERTILBUD
LITEN KRANS
+LYS (60 t) KUN
100,-

NORDRE

Lindebråte

GÅRDSDRIFT

Linnebråtevn 93, 1455 Nordre Frogn, tlf: 986 29 013

www.gravservice.no • www.lindebråte.no

ANNONSÉR I KIRKESPEILET!

1/8-side koster 750 kroner

1/4-side koster 1400 kroner

Rimeligere årsavtaler

Ta kontakt:

telefon 66 91 85 18

epost ford@powertech.no

SPAR-ESSET MAT

GRYTERETTER
KOLDTBORD
SNITTER
KAKER
MIDDAG

Når
kvalitet
teller

Vi hjelper
deg med
maten

Telefon 64 93 92 77 • Telefaks 64 93 92 37

SE VÅRE NETTSIDER:
www.spar-esset.no

TORE HENRIKSEN

Navn: Tore Henriksen

Alder: 49 år

Bosted: Nesodden

Jobb: Prosjektleder

og gutteklubb i kirken i Tønsberg. Under mine studier var jeg tilknyttet Laget (Kristelig skolelag) i Trondheim i fire og et halvt år.

Da jeg bodde i Oslo var jeg med i Storsalen i en tiårs periode. Her på Nesodden har jeg vært med i Misjonskirken i omtrent seks år.

– Du er nestleder i Nesodden menighetsråd, hvordan er det?

– Rådet ledes fint av Arne Bjerke som koordinerer samlingene på en utmerket måte.

– Hvor kommer du fra?

– Jeg er født i Bærum og flyttet til Tønsberg da jeg var ni år gammel.

– Hva er din bakgrunn?

– Jeg har vokst opp med barneklubb

– Hva er du opptatt av utenom kirken?

– Det går i jobb og familie.

– Har du noen kirkelige hjertesaker?

– Gud er hellig. Gud har gitt menneskene visse standarder de skal leve opp til. Dette er blant annet gitt i de ti bud. Vi klarer ikke å leve opp til dette. Vi er fortapte og Gud vil ikke se oss. I Jesus Kristus er vi tilregnet rettferdige for Gud. Han tar vårt skyldbrev

på seg og gjør oss fri fra skyld. Da kan vi leve sammen med Gud. På grunn av Jesus får vi evig liv.

Jeg vil sitere fra Paulus brev til Filipperne:

18 *For, som jeg ofte har sagt og nå gjentar med tårer: Mange lever som fiender av Kristi kors. 19*

Fortapelse er deres mål og magen deres gud, skam gjør de til ære, og de søker bare det jordiske. 20 Men vi har vår borgerrett i himmelen, og derfra venter vi frelseren, Herren Jesus Kristus. 21 Han skal forvandle vår skrøpelige kropp og gjøre den lik den kroppen han selv har i herligheten. For han har makt til å underlegge seg alt.

– Hva ligger på nattbordet ditt?

– Jeg har ikke nattbord. Under sen-gen ligger forklaringer til det nye testamentet.

– Hva gleder deg akkurat nå?

– Alle i min familie er i helgen samlet til bursdagsfeiring i Tønsberg. Jeg har fått truffet flere jeg ikke har sett på lenge.

– Hva ser du helst på TV

– Jeg ser mye nyheter på alle kanaler. Jeg ser videre en del på de kristne kanalene Kanal 10, GOD TV og Visjon Norge. Jeg trives også med å se på spenningsserier som Homeland.

BARNE- OG UNGDOMSSIDENE

trosopplaering@nesodden.kirken.no

Omlegging til HØSTkonfirmasjon fra 2018

På et felles menighetsrådsmøte i oktober ble det vedtatt at konfirmasjonstiden på Nesodden endres. Nå starter konfirmanttiden i september og avsluttes med konfirmasjon i mai. Fra 2018 vil konfirmantåret starte i januar, og avsluttes med konfirmasjon i september. Det er mange grunner til en slik endring, men noen viktige faktorer kan trekkes frem.

Resultatene fra en konfirmantundersøkelse som ble gjennomført for noen år siden er tydelige: Å legge inn leir som en del av konfirmantåret påvirker

både oppslutningen om konfirmasjonen, opplevelsen av konfirmanttiden og holdninger til troen og kirken i etterkant av konfirmasjonen. På leir opplever deltakerne fellesskap som ofte gir varig betydning. Ved å legge konfirmasjonsgudstjenestene til september vil vi få mulighet til å legge inn en lengre sommerleir som en del av konfirmanttopplegget, samtidig som videreføringen vil bli mye lettere ettersom konfirmasjonen skjer i starten av et skoleår.

Ungdommer tar mange viktige valg som preger dem resten av livet, også

når det gjelder tro. Undersøkelser viser at konfirmanttiden og de første årene etterpå er svært avgjørende for om deltakelse i kirkelig aktivitet og religiøs praksis vil oppleves meningsfullt senere i livet.

Ved denne omleggingen vil vi få konfirmanter som er litt mer voksne og reflekterte noe som kan gjøre undervisningen mer engasjerende og betydningsfull.

Også etter konfirmanttiden vil vi legge til rette for å styrke trosutviklingen med flere tilbud.

Lik Facebook-sidene «Ung Nesodden» og «Babysang Nesodden»!

Hold deg oppdatert på det som skjer i ungdomsarbeidet i Gjøfjell, Nesodden og Skoklefall kirke – og hva som skjer på babysangfronten.

BABYSANGEN
starter opp igjen i januar:

- Gjøfjell kirke: mandag 9.1. kl 10.30
- Skoklefall kirke: onsdag 11.1. kl 10.30 (gruppe 1) og 12 (gruppa 2)

HEMSEDALTUR 2017

for fjorårskonfirmanter • helgen 3.–5. mars
Møt konfirmanter fra 2016 igjen på skihelg
i Hemsedal. Håper du blir med på tur!
Info kommer på e-post i januar!

Av Martine Gunbjørnsen

KIRKESPEILSTRIPA

**Virksomheten
Den norske
kirke skilles
fra staten
etter nyttår.
Hva tenker
våre tre pre-
ster?**

I 2017 er det Martin Luther-jubileum. Samtidig opphører prestegårdskulturen og kirke skilles fra stat. Vi har bedt prestene dele sine tanker rundt dette, og stilt dem følgende tre spørsmål:

1 Hvem er du som prest etter 1. januar 2017?

2 Når reformasjonen fyller fem hundre år neste år, hva vil du feire da? Og hva vil du gråte over?

3 Er lokalsamfunnets ikoner, kirkene, fortsatt for alle?

HVA NÅ, NORSKE KIRKE?

Synnøve Sakura Heggem

1 Etter 1. januar vil økonomien i Den norske kirke få nye betingelser, en sann hodepine for en litt bortskjemt statskirke. Jeg brenner for en kirke som kvalifiserer prester, diakoner, trosopplærere og kirkeverger omkring kunsten å ta barn og ungdoms kristne spiritualitet på alvor (trosopplæring og livslang læring), kunsten å ta farvel (død) i et hellig rom, kunsten å feire kjærlighet (vielse), kunsten å myndiggjøre ungdom (konfirmasjon) og kunsten å ta imot nytt liv i verden (dåp).

Den norske kirke skilles fra staten. Jeg ønsker at våre vakre kirkerom – som har tilhørt folket, fortsatt skal gjøre det, på nye premisser. Jeg vil arbeide for at Den norske kirke tar inn over seg hva dette krever av oss. Jeg ønsker meg en ritual-kirke som brenner

for å skape gode lokale og globale samfunn, med særlig ett felles mål: å beskytte moder jord (verden som Guds kropp er en gammel tanke i kirken) mot å bli frarøvet sin livskraft på vei mot et evig lys.

2 Reformasjon, demokrati og Luthers opprør: Ny forskning (Robert Woodberry) påpeker en sammenheng mellom demokratisk utvikling på verdensbasis og misjon fra reformatoriske og reformerte kirker (alle de nye kirkesamfunn som vokste ut av reformasjonen). Det handler blant annet om myndiggjøring av den enkelte borger (analogt til personlig gudsforhold). Jeg vil feire Luthers modige opprør (kritisk og konstruktivt blikk) mot både kirke og statsmakt.

Alle er prester, hevdet Luther. Det hellige eies ikke av en stand eller noen ekstra hellige personer (prester, munk, pave). Dette prinsippet er avgjørende for min frimodighet som prest, og er verdt konstant feiring!

Den musiske Luther vil jeg feire!

Johan Sebastian Bach er ikke den samme uten Luther, og heller ikke Luther uten Bach. Det vil jeg feire! Luther ville ikke lykkes med sin refor-

masjon uten boktrykkerkunst og salmeflyere til å spre den nye lære. Han diktet selv salmer. At det å synge om hellige tema (Gud, Jesus, Maria osv) til vanlige melodier og dansemelodier skapte en ny genre: Salmesang på morsmålet (hjerterets språk). Nordisk salmetradisjon har videreført dette – symbolisert ved våre egne store, blant andre Petter Dass, Dorothe Engelbretsdatter (Norges første kvinnelige forfatter), Elias Blix og Svein Ellingsen, og de store i Danmark: Kingo, Brorson og Grundtvig.

Munken Luther giftet seg med abedissen Katharina von Bora og brøt radikalt med det største tabu en kunne berøre i kirkelig kontekst: seksualitet og religion, renhet og urenheter.

Vi må fortsette kampen med å kaste lys over de grunnleggende krefter i tilværelsen som tegn på hellig nærvær.

Hva vil jeg gråte over?

Jeg vil gråte over lutherske kirkers manglende forståelse av arvevelsignelse eller arvegodhet. All forståelse av arvesynd og andre viktige lutherske tema skaper usunn religion og usann tale om mennesker, natur og univers hvis vi ikke oppfatter godhetens naturlige makt.

Jeg vil gråte over lutherdommens ambivalente forhold til død og kirkelig praksis. Det

ga støttet til en form for kirkelig berøringsangst overfor døden som vi stadig lider under i våre kirker.

Troen ble ikke bare en frigjørende, subjektiv kraft i retning kirkefrihet og sunne demokrati. Den ble også kimen til en ny, introvert og kjønnsbestemt selvopptatt-het. Luther brukte Maria som kronksempel på et troende menneske. Grundtvig, som er den mest nyskapende reformator etter Luther i Norden, tok opp denne viktige tråden. Begge hevdet at Maria måtte æres, men på høyst ulike måter. Lutherdommen glemte henne helt. Det er et luthersk paradoks som utfordrer kirker og samfunn i dag.

3

Vi har fått ny gravferdslov som sikrer alle plass på kirkegården uavhengig av livssyn og religion. Men kirkene blir strengt tatt etter 1. januar først og fremst forsamlingslokale for tros-samfunnet Den norske folkekirke.

Jeg tror vi tenker for lite på hva det har betydd at kirkehusene har vært steder for mottakelse av liv, feiring av myndighet, kjærlighet og overgang mellom liv og død, og hvordan de vil oppfat-

tes om f eks 30 år. De som i generasjoner har gått inn og ut der med sine kjære, med sine umistelige sorger og gleder, håp, tro og mangel på tro, har gjenskapt kirkerommets hellighet sammen med prester og ikonisk, erfaringsrik kunst og liturgi. Jeg anser Den norske kirke som en dårlig forvalter med mindre den utvider sitt kristelige perspektiv – radikalt og reformatorisk – til folkets beste.

Helge Nylenna

1

Kirken går inn i en spennende, og utfordrende, tid. Spørsmål om hvor lenge Den norske kirke vil hevde seg som majoritetskirke, hvordan finansieringen vil se ut om noen år, samt planlagt omorganisering av den kirkelige strukturen, gjør at kirkevirkeligheten vil se annerledes ut om noen år. Men jeg tror at endringen som gjør kirken som et selvstendig subjekt fra og med 1. januar ikke vil merkes så godt for andre enn oss som arbeider i kirken. Så jeg

som prest vil nok være den samme, selv om jeg får lønna mi fra Den norske kirke og ikke den norske stat.

2

Jeg vil feire at reformasjonen gjorde bibelen mer tilgjengelig, oppklarte en del misforståelser og har formet det samfunnet vi lever i på en positiv måte. Jeg vil nok ikke gråte så mye, men vi kan sørge over at kirkelig enhet ikke har kommet lenger på vei. Men pavens besøk i Lund i Sverige gir håp om at det også her er bevegelse.

3

Ja. De er der for alle som ønsker at de skal være en del av deres liv.

Alle fotos: Ann-Turi Ford

Svein Hunnestad

1

Det blir en helt ny situasjon for kirken til neste år, det er mye vi ikke vet hvordan blir. Det blir både spennende og krevende. Om kirken fortsatt vil ha den posisjonen den har hatt, er både

opp til folket og kirken selv. Kirkens betydning knyttet til livsritualer, som en ramme for menneskenes liv, vil nok fortsatt være viktig for mange. Norge er også inne i store forandringer, og noen sier den økonomiske gullalderen er forbi. Slik har det også alltid vært – i vanskelige tider søker folk mer til kirke, og båndene mellom folket og kirken kan også styrkes i tiden som ligger foran oss.

2

Reformasjon ble på mange måter starten på moderniteten og inngangen til samfunnet vi har i dag. Det enkeltes menneskes betydning og verdi er kanskje det mest iøynefallende. Nå får vi gå dypere inn i dette stoffet gjennom jubileumsåret. Like fullt er det slik at ikke alt Luther sa var like klokt. Uttalelsene om jødene er en stor skamlett, kanskje også hans holdning til bondeopp-røret.

3

Ja, kirkene må være åpne for alle! De tilhører oss som folk og danner rammen rundt mange menneskers liv. Og de må fortsatt peke på kjærligheten som livgivende kraft, her ligger jo den kristne forkynnelseens hovedpoeng, selve det kristne håpet om at døden slett ikke skal ha det siste ordet, men kjærligheten.

HVA FEIRER VI?

«Martin Luther ble født i 1483 i byen Eisleben øst for Harzen, men allerede da han var et halvt år gammel, flyttet familien til Mansfeld, hvor Luthers far forpaktet en del av en kobbergruve.»

Slik startet gjerne en lesetekst om «Reformasjonen» da jeg gikk på skolen. Mitt første møte med «Reformasjonen» bremset opp allerede ved årstallet, 1483. Er ikke dette en evighet siden? Og opplysningen om at Eisleben lå øst for Harzen sa meg svært lite. Stedsnavnet Mansfeld likeså. Hvor ER dette? Tyskland eller hva ...?

Så drar fortellingen seg til, men bare litt: Det lå penger i dette å forpakte en del av en kobbergruve. Kobberet skaffet familien nok penger til at den begavede Martin kunne begynne på latinskole og siden på universitetet.

En revolusjon

Denne type introduksjon til «Reformasjonen» tåkela at vi snakker om en revolusjon. For Europa, for Tyskland, for Norden, for Norge. Og for Nesodden, om enn i et mer bedagelig tempo. Og, min påstand er at vi lever i vibrasjonene fra den lutherske revolusjonen den dag i dag. Krieger oppsto i sin tid på grunn av den, kirkesplittelse ble et faktum – men også en åndelig myndiggjøring av enkeltmennesker uavhengig av deres plass i samfunnsordenen. Den

etablerte samfunnsordenen skalv i sine grunnvoller.

Universitetsstudiet førte Martin Luther inn i teologien og inn i en munkeorden. Med stort mot offentliggjorde den unge munken et sett med teser (diskusjonspunkter), hele 95, for å få i gang en debatt om kirkens kommersialisering av avlat. Luther mente denne praksisen kunne forlede folk til å tro at frelsen og det evige liv var til salgs for den som kunne betale. Datoen var 31. oktober 1517, stedet var slottskirken i Wittenberg. Martin Luther var 34 år. Og europeisk kirkeliv ble aldri det samme igjen.

Fra Wittenberg til Nesodden

Til neste år vil hele den lutherske kirkefamilien i verden feire handlingen som regnes som oppstarten av reformasjonen. Rystelsene fra det mange ser som en nødvendig teologisk og kirkelig opprydning i Europa fikk vi i Norge føling med etter bare få år. Allerede i 1536 ble «lutherdommen» innført som statsreligion i dobbeltkongedømmet Danmark-Norge.

Og på Nesodden? Antakelig gikk

overgangen til den evangelisk-lutherske lære for seg i all fordragelighet. Det antar vi, for de historiske kildene sier ikke noe annet. Men i «nærmiljøet» gikk det for seg. Det var antakelig mange nesoddinge som så røyken fra Hovedøya da klosteret ble satt i brann noen år før lutherdommen ble offisielt innført. Folk flest skjønnte noe alvorlig var i gjære.

Hvorfor disse tema?

På hjemmesiden til Den norske kirke kan vi lese følgende begrunnelse for valg av tema:

«Kjernen i reformasjonen er at mennesker blir rettferdige for Gud ene og alene på grunn av Guds nåde, slik den blir gitt oss gjennom Jesus Kristus, Bibelen og troen. Den som har tatt imot Guds nåde er fri til å elske og tjene sin neste, fri til å leve som et ansvarlig menneske i samfunnet, og fri til å være en god forvalter av skaperverket [...] 500-årsmarkeringen for reformasjonen er ingen feiring av at kirken ble delt, men snarere en mulighet til å ha fokus på det som kirkesamfunnene har felles: Evangeliet om frelse ved troen på Jesus Kristus.»

Det er vedtatt i Kirkerådet at det skal holdes fire temagudstjenester i alle norske menigheter høsten 2017. Helt spesielle bibeltekster er plukket ut. Følg med her i Kirkespeilet.

Et amerikansk tidsskrift markerte i 1983 Martin Luthers fødsel med følgende tittel: «Luther, 500 Years Young». Både Luthers tanker og den revolusjonen han antente har vi med oss i dag.

JULEKONSERTER I KIRKENE

Fredag 9. desember:

KVARTOFON STRYKERDUO spiller i Skoklefall kirke kl 19

Søndag 11. desember:

TRIO SERAFIN spiller i Skoklefall kirke kl 14.30

FREMAD JANITSJAR og FJELLSTRAND OG MYKLERUD SKOLEKORPS spiller i Gjøfjell kirke kl 18

Tirsdag 13. desember:

Strykere fra Nesodden KULTURSKOLE spiller i Skoklefall kirke kl 18

Torsdag 15. desember:

SOLI TRIO spiller i Nesodden kirke kl 19

FREMAD JANITSJAR spiller i Skoklefall kirke kl 19

Lørdag 17. desember:

RUSSENS julekonsert i Gjøfjell kirke kl 18 (se egen omtale)

Søndag 18. desember:

RUSSENS julekonsert i Skoklefall kirke kl 18 (se egen omtale)

NESODDEN SANGKOR synger i Gjøfjell kirke kl 18.45

Tirsdag 20. desember:

Nesodden KULTURSKOLE spiller i Skoklefall kirke kl 17.30

Torsdag 22. desember:

CORO MISTO (bildet) synger i Nesodden kirke kl 22.30

Bilde foto: Jan Heier

RUSSEN SYNGER JULEN INN

Siste helg i advent blir det ungdommelig julestemning både i Gjøfjell og Skoklefall. Da inviterer nemlig ensemblet fra neste års russerevy til julekonsert.

Revyensemblet ble satt sammen først omkring månedsskiftet september/oktober, men viste seg raskt å være en svært musikalsk og sangglad gjeng. Dermed er det duket for julekonsert, i år som i fjor. Nytt av året er at det også blir konsert i Gjøfjell kirke.

– Jeg hadde stor glede av å være med på å sette opp konserten i fjor, og det er naturligvis ekstra hyggelig når Kirken på Nesodden følger opp og spør om vi kan få til en konsert også i år – og i Gjøfjell, i tillegg til Skoklefall, forteller prosjektets musikalske leder Asbjørn Mo til Kirkespeilet.

Som rimelig er, har ungdommen et bredt spekter av tanker om hvordan en skikkelig julekonsert skal være. Det bærer repertoaret et tydelig preg av.

– Det blir et variert program også i år, med både kjente og kjære julesanger fra «gamle dager», og en del nyere stoff. Her skal det bli skikkelig julestemning! lover Asbjørn.

Bilde foto: Ole Christian Eklund

YNDLINGSSALME

Denne gangen er det nypensjonert forhenværende sokneprest ANNE MARIT TRONVIK fra Hellvik som deler sin favorittsalme:

«SKRIV DEG JESUS, PÅ MITT HJERTE»

– Det er mange salmer jeg er glad i, men «Skriv deg Jesus, på mitt hjerte» har fulgt meg helt fra jeg var barn. Den enkle teksten holder meg fast i at det er Jesus Kristus som er sentrum for troen min både i sorg og i glede, sier Anne Marit Tronvik.

OM SALMEN

Dette er en av den danske biskopen og salmedikteren Thomas Hansen Kingos mange salmer – og en av mange han skrev med samme versemål og samme melodi som alle handler om episodene i Jesu lidelseshistorie.

I utgangspunktet er dette ingen selvstendig salme, men midtpunktet i langfredagssalmen «Bryder frem, I hule Sukke». Den har så mye som 29 strofer og skildrer korsfestelsen, pinen og døds kampen. Den er den siste i rekke av

pasjonssalmer fra Kingos hånd.

Torsdag 15. desember er det 382 år siden Kingo ble født i Slangerup på Sjælland i 1634. Han var sønn av opprinnelig skotske Hans Thomsen Kingo og Karen Sørensdatter. Til tross for dårlig råd sørget de for at sønnen ble sendt til Fredriksborg latinskole som 16-åring.

I 1654 ble Kingo tatt opp på Københavns Universitet og i 1658 gjennomførte han sin teologisk eksamen. Han skrev sine første dikt mens han var på Vedbygaard ved Tissø noen få år senere. I 1661 ble han ansatt som kapellan i Kirke Helsingø hos presten Peder Worm. Fire år senere debuterer han i bokform. Fra da av skrev han salmer og ga jevnlig ut diktsamlinger. Han mente det var viktig at vanlige folk, og ikke bare overklassen sang salmer, og skrev derfor mange av salmene til verdslige melodier.

Han var gift tre ganger. Første gang i 1670 med ei ung presteenke som døde året etter. Neste kone var også enke – og 16 år eldre enn ham selv. I 1694 giftet Kingo seg for siste gang men en dame som skal ha vært svært vakker – og tretti år yngre.

I 1674 kom første del av andaktsboka *Aandelige Siunge-Koor*. Sangene er karakteristiske for barokken. Andre del ble utgitt i 1681, fire år etter at Kingo hadde blitt utnevnt til biskop i Odense.

Etterhvert fikk han i oppgave å lage en dansk-norsk salmebok, men arbeidet ble vanskeliggjort av ryktespredning og misunnelse. Til slutt ble oppgaven gitt til noen andre. Etter en mekling ble det likevel til at den såkalte Kingos salmebok ble utgitt i 1699. Den hadde rundt tre-

hundre salmer – hvorav 86 skrevet av Kingo selv. salmeboka har hatt en stor utbredelse i Norge og i visse deler av Danmark har den vært i bruk helt til i dag.

I tillegg til «Skriv deg Jesus, på mitt hjerte» er «Nu rinder Solen op» fra 1674 en av Thomas Kingos mest kjente salmer. «Skriv deg, Jesus, på mitt hjerte» ble til i 1689. Melodien er fra 1400-tallet og har ukjent opphav. Den er gjengitt hos den fransk renessansekomponisten og musikkteoretikeren Louis Bourgeois i 1551.

ATF

(Kilder: wikipedia og Nytt norsk salmeleksikon bind III)

SKRIV DEG, JESUS PÅ MITT HJERTE

**Skriv deg, Jesus på mitt hjerte,
du min konge og min Gud,
at ei lyst, ei heller smerte,
deg formår å slette ut!
Denne innskrift på meg sett:
Jesus ifra Nasaret,
den korsestede, min ære
og min salighet skal være**

Den opprinnelige danske teksten er slik (bearbeidet i 1844):

**Skriv dig, Jesus, på mit hjerte,
du min konge og min Gud!
at ej lyst, ej heller smerte
dig formår at slette ud!
Denne indskrift på mig sæt:
Jesus udaf Nazaret,
den korsfæsted, er min ære
og min salighed skal være!**

KIRKESPEILET

FOR 35 ÅR SIDEN

LEIF AAGAARD er, som mange allerede vet, utnevnt til sokneprest på Nesodden. Han vil ventelig tiltre på vårparten, eller så snart han kan bli frigjort fra arbeidet som generalsekretær i Den norske sjømannsmisjon. Aagaard er 61 år og har tilbragt flere av disse i sjømannskirker utenskjærs. I fleng nevnes Cardiff, Buenos Aires, New York og Hong Kong. Også fru Kari er ansatt i sjømannsmisjonen, som kontormedarbeider. Vi ønsker dem begge velkommen til Nesodden!

VIKARPREST SLUTTER... Her på Nesodden får vi ikke beholde prestene våre lenge. I påvente av at begge prestestillingene skal bli besatt fast på en gang, har vi måttet nøye oss med vikarer. En vikar som har satt spor etter seg, er vikarprest Bjørn Tore Pettersen, som gikk over i ny stilling på Menighetsfakultetet (MF) forrige måned. Hans nye arbeid består i å reise og fortelle om MF og preke i MF-støttegrupper rundt om i landet. Han er allerede i gang med å starte en slik gruppe på Nesodden, så vi får vel se ham igjen temmelig snart.

... OG VIKARPREST BEGYNNER
Det meste av tiden fra Pettersen sluttet til Aagaard begynner vil prest nummer to på Nesodden hete Roald Einar Ottersen. Han er stiftskapellan tilknyttet bispekontoret i Borg.

De nye menighetsrådene som trer i funksjon 1/1-1982: *Nesodden menighetsråd*: Karen Beate Granerud, Grethe Forsland, Dorte Løes, Sverre Aandstad, Anna Pedersen, Thorleif Bjerke. Varamedlemmer: Knut Andresen, Jørgen Høkholt, Mary Horgen, Unn Mack, Leif Kristiansen. *Gjøfjell menighetsråd*: Nils Ivar Bovim, Jorunn Ødegård, Julius Hautau, Borghild Haugan, Else Janzon, Else Opsahl. Varamedlemmer: Bjørg Gulbrandsen, Ragnhild Møyland, Signe Torp, Haakon W. Bugten, Arne Bjørge-Nilsen. *Skoklefall menighetsråd*: Steinar Glimsdal, Arne Bang Huseby, Carl Otto Veidahl, Jan Oddvar Kleppe, Harald Frøberg, Elin Dammyr. Varamedlemmer: Louise Birkeland, Astrid Lie, Ivar Albertsen, Åse Johannesen, Tutte Klouman.

ANNONSER

TANNLEGE

BALWINDER KAUR (K)

Tangen terrasse 59, 1450 Nesoddtangen

66 91 12 48

LEI ET MENIGHETSHUS!

NESODDEN

Ypperlig lokale til jubileer, barnedåp, bryllup, minnesamvær og lignende. Nytt kjøkken!

Anja Antonsen

tlf 415 56 056

nesodden.menighetshus@gmail.com

GJØFJELL

Trenger du lokale til barnedåp, minnesamvær og lignende? (Utleie til barnedåp fra midten av mai til midten av august.)

Tone Killingmo

tlf 950 32 370

tonekillingmo@hotmail.com

SKOKLEFALL

Hyggelig lokale til barnedåp, konfirmasjon og andre samvær.

Elisabeth Webmer

917 34 369

elisabeth.webmer@gmail.com

SLEKT SKAL FØLGE SLEKTERS GANG

10. JUNI–11. SEPTEMBER 2016

Foto: Jan Heier

KAKE OG TAKK TIL PETTER

Kirketjener gjennom nesten tjue år Petter Tønder ble takket av med kake, gaver, hilsener og overraskelsesopptreden fra koret sitt Drøbak kantori.

B Ø N N

det skjedde ikke i Betlehem
mens Kvirinius var landshøvding i Syria
det var i et lite blåmalt
svært alminnelig rom
en seng et bord og en hvit stol
det var ingen hyrder eller engler
men en tynn lysstråle
trengte seg gjennom huden og ribbenene
og inn i hjertet
– plutselig *visste* jeg alt det
jeg før bare hadde prøvd å forstå
og barnet sa:
slik er jeg født
gang på gang
årtusen etter årtusen
jeg er i alt og i alle
Ordet Sanheten Veien og Livet
den som tar imot meg
her og nå
er blitt en del av evigheten

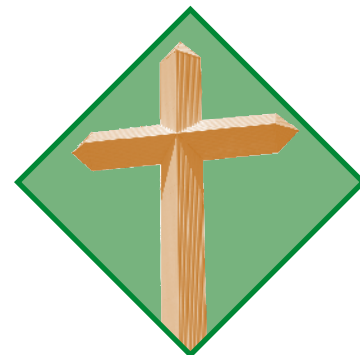
Finn Bjørnseth

Har du en favorittbønn? Eller vil du lage en selv?
Send den til redaktøren sokneprest@nesodden.kirken.no

SKOKLEFALL KIRKE

Anne-Grethe Sørensen og
Steinar Iversen

Ingrid Dejgaard . . . . . (1922)
Lorang Karlsmyr. . . . . (1935)
Kari Mildrid Olsen . . (1927)
Ruth Espeseth

Myhrvold . . . . . (1926)
Yngvar Johan Karlsen (1958)
Liv Nordvold . . . . . (1924)
Paal Wergeland . . . . . (1919)
Tove Kristensen . . . . . (1934)
Odd Balle . . . . . (1953)

Anna Margrethe
Lerdal . . . . . (1931)
Torkel Olavs Hauge . . (1942)
Käthie Maja-Stina

Rødby . . . . . (1924)
Trond Einar Sollie . . . (1947)
Gerd Jacobsen . . . . . (1918)
Agnes Løkstad . . . . . (1919)
Ragna Nyhus . . . . . (1918)
Jan Kristian Gullie . . (1935)
Arild Lindy Walle . . . (1951)

NESODDEN KIRKE

William Schie
Isabella Ellenor Rehnlund
Sophie Bjønness Badendyck
Nils Holden
William Bay Krange
Håkon Mathias Landsværk

SKOKLEFALL KIRKE

Benjamin Kristoffersen
Joel Kristian Leo Granli
Østerås
June Suyay Pari Engstad
Marius Lund Støve
Isac Lie Mokhtari
Evelyn Mai Schiøtz Solseth

GJØFJELL KIRKE

Fredrik Salvesson
Filip Schrøder Jørandli
Emil Digerud Waagsaas
Victoria Celin Jacobsen

GOD OPPSKRIFT PÅ ALLEHELGEN

Kirken på Nesodden har funnet en sammensetning som virker for allehelgenstiden. Varmestue med sveler, konserter og gudstjenester er det folk vil ha når de skal minnes dem de har mistet. Allehelgenstradisjonen er i vekst på Nesodden.

Per Gunnar Svensson fra Gravservice har solgt gravlys og kranser foran Nesodden kirke i åtte år. Han synes det er veldig hyggelig å kunne tilby dette til dem som besøker gravene til sine pårørende.

Arne Rasmussen og Kari Isaksen var blant dem som varmet seg med vafler og sveler i menighetshuset allehelgenslørdagen.

I trappa opp til Skoklefall kirke dannet faklene et varmende hjerte foran vesperen i allehelgen.

Anne Lande, Per Husby og Ole Jørn Myklebust holdt sin allehelgenskonsert i Nesodden kirke. Synnøve Sakura Heggem deltok som prest.

Foto: Lrao

CD MED KANTOR INGBORG

En av Ingeborg Christophersens Kantorissimokonserter har blitt plate! Det er konsertprogrammet *Recordare Venezia*, som Barokkanerne spilte i Nesodden kirke i mai 2016 med henne som solist. Musikken er av Vivaldi og andre komponister fra Venezia. Plateheftet er utstyrt med tekst av Vetle Lid Larsen.

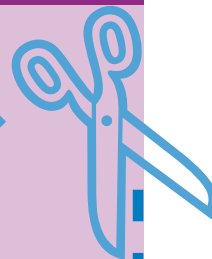
Foto: Ann-Turi Ford

CD FRA EX-ORGANIST

Stefan Zlatanov har gitt ut cd-en *Preludim* med vakre pianostykker – som forresten selges fra Nesodden kirkesenter

PÅ GANG

DIN
OVERSIKT
OVER HVA SOM
SKJER I KIRKENE
VARE. RIV UT
OG HENG
OPP!

Søndag 27. november
1. søndag i advent

Familiegudstjeneste i Nesodden kirke kl 11.

Julesang gudstjeneste i Gjøfjell kirke kl 16 NB!

Onsdag 30. november

Vesper i Skoklefall kirke kl 19.30

Søndag 4. desember
2. søndag i advent

LysVåken gudstjeneste i Gjøfjell kirke kl 11.

Gudstjeneste i Skoklefall kirke kl 11.

Lørdag 10. desember NB!

Gudstjeneste i Nesodden kirke kl 11.

Søndag 11. desember
3. søndag i advent

PULSgudstjeneste i Skoklefall kirke kl 18.15.

Søndag 18. desember
4. søndag i advent

Gudstjeneste i Gjøfjell kirke kl 11.

Lørdag 24. desember
Julaften

Gudstjeneste på Nesoddtunet kl 12.

Familiegudstjenester i Skoklefall kirke kl 12 (for småbarn), kl 14, 15 og 16.

Familiegudstjenester i Gjøfjell kirke kl 14.30 NB! og 16.

Familiegudstjenester i Nesodden kirke kl 14, 15 og 16.

Fredag 25. desember
1. juledag

Høytidsgudstjeneste i Nesodden kirke kl 12. NB!

31. desember
Nyttårsaftnen

Gudstjeneste i Nesodden kirke kl 15.30 NB!

2 0 1 7

Onsdag 4. januar

Vesper i Skoklefall kirke kl 19.30

Søndag 8. januar
– Kristi åpenbaringsdag

Gudstjeneste i Gjøfjell kirke kl 11.

PULSgudstjeneste i Skoklefall kirke kl 18.15

Søndag 15. januar

Gudstjeneste i Nesodden kirke kl 11. Skoklefall kirke kl 11.00

Søndag 22. januar

Gudstjeneste i Gjøfjell kirke kl 11.

Gudstjeneste i Skoklefall kirke kl 11.

Onsdag 25. januar

Vesper i Skoklefall kirke kl 19.30

Søndag 29. januar

Gudstjeneste i Nesodden kirke kl 11.

Gudstjeneste i Skoklefall kirke kl 11.

Søndag 5. februar

Gudstjeneste i Gjøfjell kirke kl 11.

Gudstjeneste i Skoklefall kirke kl 11.

Søndag 12. februar -
Såmannssøndag

Gudstjeneste i Nesodden kirke kl 11.

PULSgudstjeneste i Skoklefall kirke kl 18.15

Onsdag 15. februar

Vesper i Skoklefall kirke kl 19.30

Søndag 19. februar – Kristi forklarelsesdag

Gudstjeneste i Gjøfjell kirke kl 11.?

Gudstjeneste i Skoklefall kirke kl 11.

Søndag 26. februar
Fastelavenssøndag

Gudstjeneste i Skoklefall kirke kl 11

Søndag 5. mars

Gudstjeneste i Gjøfjell kirke kl 11.

Gudstjeneste i Skoklefall kirke kl 11.

Søndag 12. mars

Gudstjeneste i Nesodden kirke kl 11.

PULSgudstjeneste i Skoklefall kirke kl 18.15

Onsdag 15. mars

Vesper i Skoklefall kirke kl 19.30

Søndag 19. mars

Gudstjeneste i Gjøfjell kirke kl 11.

Gudstjeneste i Skoklefall kirke kl 11.

Søndag 26. mars
Mariabudskapsdag

Gudstjeneste i Nesodden kirke kl 11.

Gudstjeneste i Skoklefall kirke kl 11.

Søndag 2. april

Gudstjeneste i Gjøfjell kirke kl 11.

Gudstjeneste i Skoklefall kirke kl 11.

Søndag 9. april
Palmesøndag

Gudstjeneste i Skoklefall kirke kl 11.

NYTTÅRSAFTEN

Nyttårsaftensgudstjeneste med lystenning klokka 15.30. Medvirkende: Svein Hunnestad og Ingeborg Christophersen.

Nesodden kirke

ONSDAGSÅPENT

Åpne samlinger om kristen tro, med lovsang i sentrum, kl 19–21.30. Kveldsmat. Kontakt: Maalfrid og Nils Ivar Bovim, tlf. 66 91 95 36.

Gjøfjell menighetshus

VESPER

Skoklefalls musikalske kveldsgudstjenester fortsetter i 2017: 4. og 25. januar, 15. februar, 15. mars og 17. april.

Skoklefall kirke

Kirkefoto: Jan Heier

Foto: Jan Heier

SE MER

nesodden.kirken.no og på Facebook